

מעבדת חקר - חקירת הקשר בין מתח ההדקים לבין המתח על נגד טורי קבוע

לרשותך הציוד הבא:

מקור מתח (ראה תרשים א);

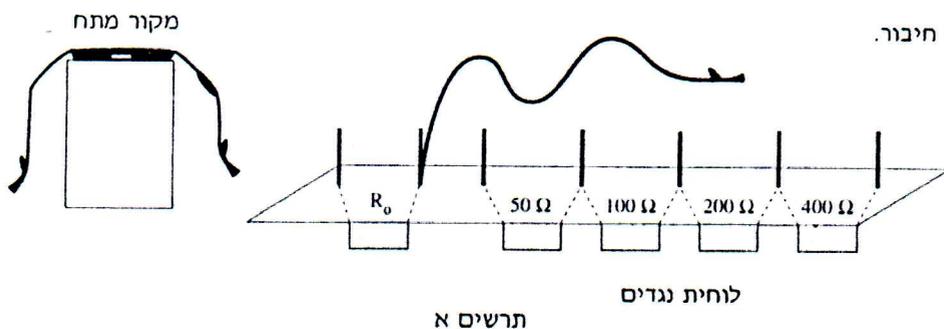
לוחית נגדים עם 4 נגדים של 50Ω , 100Ω , 200Ω ו- 400Ω ($\pm 5\%$) מחוברים בטור

(ראה תרשים א);

נגד בודד שהתנגדותו $R_0 = 100 \Omega$ הנמצא על לוחית הנגדים (ראה תרשים א);

מד-מתח ספרתי (דיגיטלי);

תיילי חיבור.

תוכל להשתמש בעמודים 8-9 לטיטה. בעמוד 10 יש נייר משבצות נוסף, ותוכל להשתמש בו במקרה הצורך.

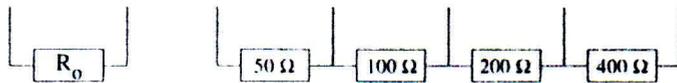
שים לב: אם אתה מתקשה במהלך הניסוי, אתה רשאי לבקש את עזרתו של הבוחן, אולם עזרה זו עלולה להוריד נקודות מהציון בהתאם לסוג העזרה.

חלק ראשון - בניית המערכת (10 נקודות)

1. בנה מעגל חשמלי, שבו למקור המתח מחוברים בטור צירוף של נגדים, שהתנגדותם הכוללת 750Ω , וכן הנגד הבודד R_0 (שהתנגדותו 100Ω).

השאֵר את המעגל מחובר למשך 5 דקות על מנת לייצב את מתח המקור, ובניתיים עבור לסעיפים הבאים.

2. בתרשים ב מתוארים הנגד R_0 ונגדי הלוחית. השלם את התרשים כך שיתאר את המעגל החשמלי שבנית בסעיף 1. הוסף לתרשים מדימתח למדידת המתח V_0 על הנגד R_0 ומדימתח למדידת מתח ההדקים V .

תרשים ב

3. השלם את תרשים ג, כך שיתאר מעגל שבו למקור המתח מחוברים בטור הנגד הבודד R_0 (שהתנגדותו 100Ω) וכן צירוף של נגדים מכין 4 נגדי הלוחית, שהתנגדותם הכוללת 650Ω . הוסף לתרשים מדימתח למדידת V_0 ו- V . אין צורך לבנות את המעגל.

תרשים ג

חלק שני - ביצוע הניסוי (50 נקודות)

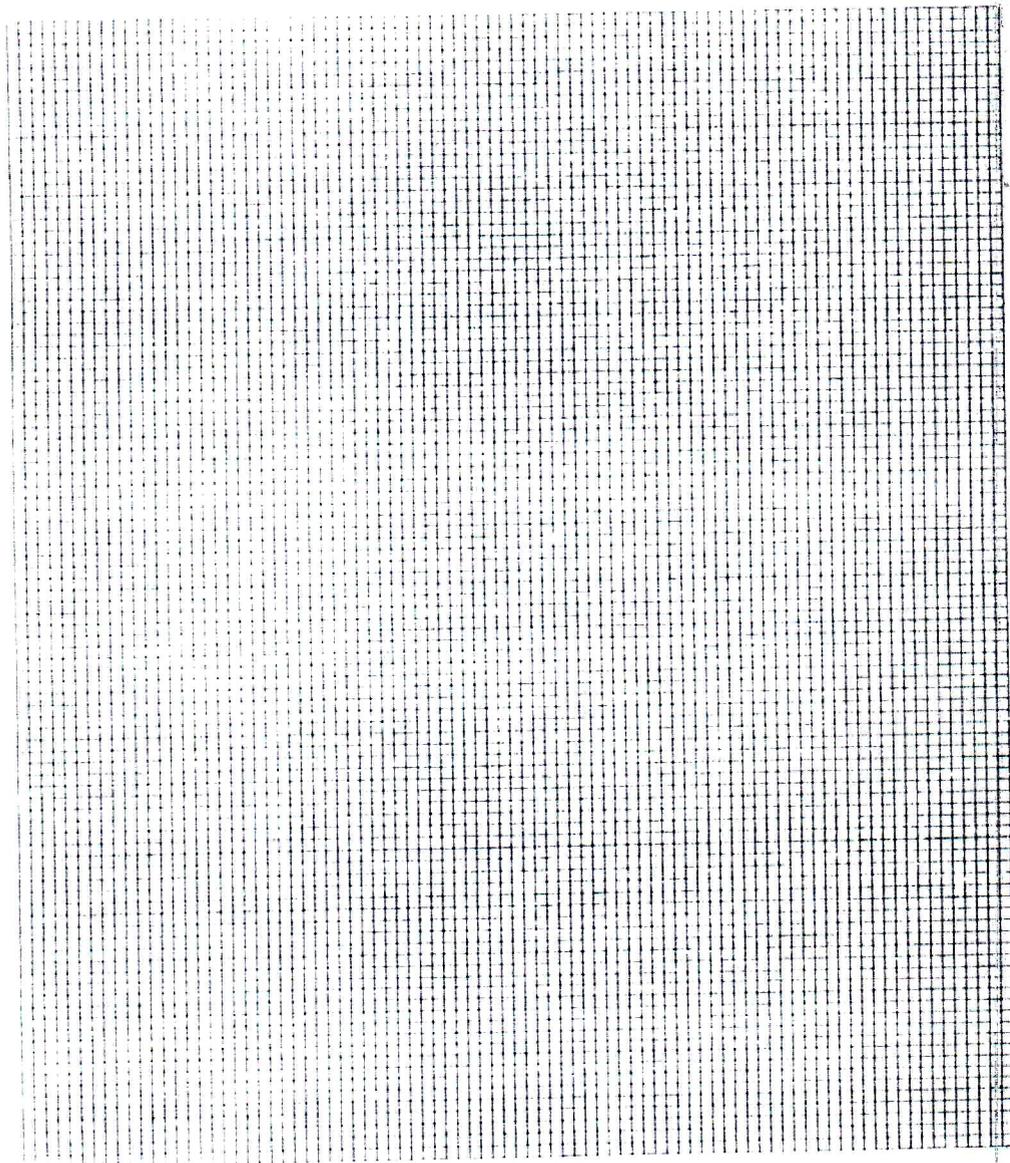
4. במעגל שבנית בסעיף 1, מדוד את המתח V_0 על הנגד R_0 , ורשום אותו במקום המתאים בטבלה שלפניך.

מתח ההדקים V יחידות:	מתח V_0 על הנגד R_0 יחידות:	סך ההתנגדות המחוברת בטור ל- R_0 יחידות:
		750

5. באותו מעגל מדוד את מתח ההדקים V, ורשום אותו במקום המתאים בטבלה.
6. חזור על הסעיפים 4 ו-5 עבור 4 ערכים נוספים של התנגדויות המחוברות בטור ל- R_0 , שישמשו אותך לבניית הגרף שבסעיף 8. עבור כל אחד מן המקרים רשום בטבלה את סך ההתנגדות המחוברת ל- R_0 .
7. חבר את מקור המתח אל הנגד R_0 . מדוד את המתח על הנגד R_0 . רשום בטבלה את הערכים הנדרשים. בגמר המדידות נתק את המעגל.

חלק שלישי - ניתוח תוצאות, מסקנות ושאלות (40 נקודות)

8. סרטט גרף של מתח ההדקים V כפונקציה של המתח V_0 על הנגד R_0 .
בעמוד 10 יש נייר משבצות נוסף, ותוכל להשתמש בו במקרה הצורך.

9. התבונן בנקודות הניסיוניות בגרף שסרטטת. האם הנקודות מחלקות את תחום המתחים

לקטעים שווים בקירוב? (כן/לא) _____

אם לא - הסבר כיצד היית יכול לקבל חלוקה לקטעים שווים בקירוב.

---

10. מדוע רצוי שהנקודות הניסיוניות בגרף יחלקו את תחום המתחים לקטעים שווים בקירוב?

---

11. הנוסחה $V = \varepsilon - \frac{r}{R_0} V_0$ מבטאת את הקשר בין V ל- V_0 .

הוכח את הנוסחה.

---

12. על סמך הגרף ששרטטת, מצא את הכא"מ של מקור המתח. הסבר את שיקולך.

---

13. חבר את מד-המתח ישירות אל המקור, מזוד את המתח, ורשום את הערך שקיבלת. נתק את המעגל. הסבר את הקשר בין מתח זה לבין הכא"מ שמצאת בסעיף הקודם.

---

14. על סמך הגרף ששרטטת ועל סמך הנוסחה שבסעיף 11, מצא את התנגדותו הפנימית של מקור המתח. הסבר את שיקולך.
